

Міністерство освіти та науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва і архітектури

Кафедра архітектури

Допускається до захисту
“ ” 202 р.
Зав. кафедри _____
(підпис)

(наук.ступ., вч.зв. ініц. і прізвище)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи рівня вищої
освіти «Бакалавр»

на тему: «Дизайн -проект прибудинкової території критої автостоянки м.Львів, вул.
Торф'яна

Виконав студент IV курсу групи Диз - 41
спеціальності 022 «Дизайн» ОПП «Дизайн середовища»

_____ Карпін С.Р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник _____ Кюнцлі Р.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Консультанти з розділів:

Архітектурно-планувальний
і конструктивний _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Художньо-образне вирішення _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Архітектурно-розрахунковий _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Інноваційність та екологічність будівельних та
опоряджувальних матеріалів _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновки _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Дубляни – 2025рік

Зміст

Реферат	6-7
Вступ	8-9
Розділ 1. Архітектурно-планувальний	10
І конструктивний	
1.1. Архітектурно-містобудівний та історико-стильовий аналіз	
існуючого об'єкта	10-11
1.2. Містобудівна ситуація.....	12
1.3. Транспортна інфраструктура.....	12-13
1.4. Соціальна інфраструктура	13
1.5. Інженерна інфраструктура	13-14
1.6. Порівняльний аналіз із подібними проєктами в Україні	15-16
1.7. Функціонально-планувальні рішення.....	17-18
1.8. Об'ємно просторові рішення.....	19-20
1.9. Ергономіка функціональних просторів проєктованого об'єкту.....	21-22
1.10. Інклюзивність та безбар'єрність.....	23
Розділ 2. Художньо-образне вирішення	24
2.1. Художньо-композиційні складові громадського простору	
проєктованого об'єкту.....	24-25
2.2. Кольорова гама та її вплив на середовище	26-27

Розділ 3. Архітектурно-розрахунковий	28
3.1. Специфікація матеріалів громадського простору	
проектованого об'єкту.....	28-29
3.2. Розрахунок вартості мощення	30
3.3. Розрахунок вартості освітлення	31
3.4. Розрахунок вартості рослин.....	32
 Розділ 4. Інноваційність та екологічність будівельних та	
опоряджувальних матеріалів	33
4.1. Застосування інноваційних та екологічних матеріалів у дизайн-	
проекті.....	33-34
Висновок	35
Список використаної літератури	36

Реферат

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи на тему «Дизайн-проект ревіталізації простору центральної частини (вул. Торф'яна) м. Львів».

складається з: сторінок тексту, візуалізацій, використаних джерел.

Ключові слова: дизайн середовища, багаторівневий паркінг, автосалон, функціональне зонування, інфраструктура, ергономіка, інклюзивність, естетика.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи зумовлена зростаючою потребою у якісному, зручному та функціональному середовищі для паркування в умовах сучасного міста. Львів активно розвивається, що супроводжується зростанням транспортного навантаження, особливо у зонах із дефіцитом стоянкових місць. Розміщення об'єкта за адресою м. Львів, вул. Торф'яна обумовлене потребою у раціональному використанні простору й інтеграції паркінгу з автосалоном у наявне міське середовище.

Метою кваліфікаційної роботи є створення проєкту дизайну середовища багаторівневого паркінгу з автосалоном, що поєднує функціональність, комфорт, безпеку, естетику та екологічну ефективність, відповідно до сучасних тенденцій у дизайні публічних просторів.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- провести аналіз функціональних, візуальних та соціальних характеристик території;
- розробити концепцію дизайну середовища із урахуванням потреб користувачів;
- забезпечити логічну організацію транспорту і пішохідного руху;
- обґрунтувати вибір матеріалів, озеленення, освітлення та елементів благоустрою;
- створити візуалізації та креслення, які відображають авторське просторове рішення;
- реалізувати принципи ергономіки, енергоефективності та привабливого візуального середовища.

Об'єктом дослідження є багаторівнева автостоянка з автосалоном у межах житлової забудови сучасного типу.

Предметом дослідження дизайн середовища — об'ємно-просторові, функціональні, стилістичні та інженерні рішення, благоустрій і взаємодія з міським ландшафтом.

Методи дослідження: аналіз сучасних тенденцій у дизайні, вивчення референтних об'єктів, функціонально-планувальний аналіз території, 3D-моделювання, візуалізація, створення ескізної та робочої документації.

Запропоноване рішення демонструє гармонійне поєднання архітектурної виразності та функціонального наповнення. Проєкт враховує потреби різних користувачів, адаптується до умов щільної міської забудови та відповідає сучасним викликам урбаністики. Значну увагу приділено екологічності, безбар'єрності та візуальній доступності, що підсилює соціальну значущість об'єкта. Результатом є цілісна концепція дизайн-проєкту, що сприяє сталому розвитку міського середовища.

Вступ

Сучасне місто — це багатогранний простір, де дизайн середовища відіграє ключову роль у формуванні комфортного, безпечного та функціонального урбаністичного ландшафту. З-поміж численних викликів, із якими стикаються міста, особливо актуальним є дефіцит якісно організованих просторів для зберігання приватного транспорту. Зростання кількості автомобілів, обмеженість територій та навантаження на інфраструктуру потребують нових рішень, що поєднують функціональність, естетику та екологічність.

Багаторівневі паркінги сьогодні — це не лише інженерні об'єкти, а частина дизайнованого міського середовища. Вони мають бути інтегрованими у структуру міста, враховувати візуальну відкритість, комфорт пересування, потреби різних користувачів, озеленення, навігацію, освітлення та просторову логіку. Особливої уваги потребують такі об'єкти в умовах щільної міської забудови, де кожен метр простору повинен бути організований продумано.

Проект багаторівневого паркінгу з автосалоном у місті Львів, на вул. Торф'яна є реакцією на потребу створення нових функціональних елементів міського середовища з урахуванням сучасних підходів до дизайну інфраструктурних об'єктів. Він спрямований на формування не лише зручного місця для зберігання автомобілів, а й цілісного середовища, яке гармонійно інтегрується у міський контекст і відповідає вимогам сталого розвитку.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає у необхідності розробки об'єктів, що поєднують інженерну доцільність і дизайнерську якість. Паркінг більше не є суто утилітарною спорудою — це елемент міста, що повинен бути безпечним, доступним, естетичним, адаптивним до різних сценаріїв користування та візуально привабливим. Дизайнер середовища має враховувати також озеленення, доступність, інклюзію, нічне освітлення, просторову орієнтацію та зручність для всіх категорій відвідувачів.

Метою роботи є створення концепції дизайнованого середовища багаторівневого паркінгу з автосалоном, що відповідає функціональним, технічним, соціальним та естетичним вимогам.

Основні завдання дослідження:

- проаналізувати ділянку та її просторовий потенціал;
- визначити актуальні дизайнерські та функціональні підходи до організації таких об'єктів;
- розробити рішення, що поєднує простоту навігації, ергономіку, комфорт, естетику;
- забезпечити зручність користування, енергоефективність і злагоджену інтеграцію з міським середовищем.

Таким чином, дипломний проєкт спрямований на вирішення реальної проблеми урбаністичного простору засобами дизайн-проєктування: через формування повноцінного середовища для транспорту, людей та візуального сприйняття.

Сучасний підхід до проєктування вимагає врахування не лише технічних і функціональних аспектів, а й психологічного комфорту користувачів, інтеграції з навколишнім простором, а також відповідальності перед довкіллям. Паркінг у сучасному місті — це не лише інженерна споруда, а частина живого міського організму. Саме тому проєктне рішення вимагає міждисциплінарного підходу, що поєднує архітектуру, дизайн, урбаністику, екологію та соціологію.

РОЗДІЛ 1

АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНИЙ І КОНСТРУКТИВНИЙ

1.1. Архітектурно-містобудівний та історико-стильовий аналіз існуючого об'єкта

Вулиця Торф'яна розташована у північній частині міста Львова, в районі колишньої промислової зони, що сформувалась ще у другій половині ХХ століття. Територія має техногенне походження, про що свідчить сама назва — “Торф'яна”, яка вказує на наявність у минулому болотистих ґрунтів, де, ймовірно, велась торфодобувна діяльність. Район не є історичним центром Львова, однак має значення як перехідна зона між житловими кварталами і виробничими зонами.

Оточення проєктованої ділянки представлено переважно складськими приміщеннями, ангарними будівлями, автосервісами, майстернями, що формують індустріальний характер простору. Архітектурна складова району є утилітарною — функціональна забудова, часто без фасадного опорядження, з використанням металевих каркасів, профнастилу, сендвіч-панелей та цегли.

Житлова забудова поблизу має фрагментарний характер — це переважно одноповерхові приватні будинки садибного типу, які сформувались стихійно.

Архітектурно-стильове вирішення таких об'єктів — доволі різноманітне, без єдиної композиційної логіки, що створює візуально-хаотичне середовище.

З історичної точки зору, дана ділянка не має статусу пам'ятки архітектури, не входить до охоронних зон ЮНЕСКО і не містить об'єктів, пов'язаних із визначними подіями або діячами. Проте її розміщення у межах міста, зручне транспортне сполучення та близькість до важливих вулиць — таких як Варшавська, Липинського, Замарстинівська — роблять її перспективною з точки зору сучасного функціонального розвитку.

Існуюча забудова не формує завершеного архітектурного ансамблю, тому з містобудівної точки зору проєктований об'єкт — багаторівнева гараж-стоянка з автосалоном — може стати не лише інфраструктурним вузлом, а й архітектурним акцентом, що додасть виразності просторовому середовищу району.

Зважаючи на обмежену стилістичну виразність існуючих будівель, новий об'єкт має всі підстави стати маркером оновлення цієї частини міста. Його сучасна архітектурна мова сприятиме переосмисленню простору, впровадженню нової естетики та організації комфортного середовища як для автомобілістів, так і для пішоходів.

З урбаністичної точки зору, дана територія розглядається як потенційна зона трансформації, що дозволяє перевести індустриальні фрагменти у функціонально різноманітне міське середовище з домінантою громадської інфраструктури. Реалізація архітектурно виразного проєкту саме в такому місці може закласти передумови для подальшого комплексного оновлення мікрорайону.

1.2. Містобудівна ситуація

Автостоянка, розташована за адресою: вул. Торф'яна, знаходиться у зручному транспортному вузлі міста, що забезпечує легкий доступ до основних магістралей і громадських об'єктів.

Рис. 1 Містобудівна ситуація ділянки за адресою вул. Торф'яна

Примітним є і те, що ділянка не лише має стратегічну доступність до ключових магістралей, а й достатній відступ від основних шумових осередків, що робить її придатною для створення комфортного простору, зокрема зон для очікування та озеленення.

1.3. Транспортна інфраструктура

Об'єкт — багаторівнева автостоянка — розташований біля важливої магістралі — вул. Торф'яна, що забезпечує зручний автомобільний та громадський зв'язок із центром міста та об'їзними шляхами. Поруч знаходяться основні транспортні вузли, що сприяють оптимальній організації руху та доступу до стоянки.

- У межах пішої доступності розташовані зупинки громадського транспорту (автобуси, маршрутки).
- Забезпечено комфортний виїзд на ключові міські артерії, що сприяє зменшенню заторів у районі.

Слід відзначити, що запроектоване розділення потоків приватного та громадського транспорту дозволить зменшити конфліктність маршрутів, а також підвищити ефективність руху в години пік. Застосування автоматизованої системи контролю в'їзду/виїзду зчитуванням номерних знаків покращить навігацію на об'єкті.

1.4. Соціальна інфраструктура

Поруч із автостоянкою розташовані об'єкти соціальної інфраструктури:

- Дошкільні заклади, школи, медичні установи;
- Продуктові магазини, супермаркети;
- Сервісні заклади (аптеки, кафе, банки).

Враховуючи велику кількість об'єктів соціальної інфраструктури поблизу, новий громадський простір може стати місцем короткотривалого відпочинку, особливо для батьків з дітьми та людей похилого віку, які щодня відвідують школу, поліклініку чи магазини.

1.5. Інженерна інфраструктура

Проектом передбачено сучасну, ефективну та екологічно орієнтовану інженерну інфраструктуру, яка забезпечує повноцінне функціонування гараж-стоянки з автосалоном та комфортне користування громадським простором.

1. Електропостачання

Будівля підключена до міських електромереж з передбаченою аварійною системою відключення. Для зменшення навантаження на енергосистему на фасадах (2–6 поверхи) та на даху встановлені сонячні панелі, які частково забезпечують живлення об'єкта. Надлишок енергії подається назад до міської мережі. Для зовнішнього освітлення використано енергоощадні LED-світильники з датчиками руху, що зменшує споживання електроенергії.

2. Водопостачання та водовідведення

Об'єкт приєднано до центральної системи водопостачання та каналізації. Встановлено сучасні сантехнічні вузли з економними системами зливу води. Дощові води з даху та мощених територій відводяться через систему поверхневого водовідведення, що включає лотки з решітками, дощоприймальні колодязі та підключення до зливової каналізації.

3. Вентиляція та кондиціонування

У службових і громадських приміщеннях автосалону передбачена механічна вентиляція з рекуперацією тепла, що забезпечує належний повітрообмін та енергоефективність. У відкритих паркінгових зонах природна вентиляція реалізується через великі прорізи у фасадах. У приміщеннях для персоналу та відвідувачів можлива установка локальних кондиціонерів.

4. Опалення та теплозабезпечення

Для частини приміщень автосалону використовується локальна система електричного опалення з можливістю зонального регулювання температури. Обрано енергоефективні електричні панелі або теплові насоси (опціонально), які не потребують підключення до централізованих тепломереж.

5. Освітлення громадського простору

Вся територія зовні освітлюється LED-ліхтарями на металевих опорах, розміщеними рівномірно по ділянці. Освітлення має тепле світло та працює за таймером або сенсорами руху, що сприяє економії енергії та безпеці у темну пору доби.

Для забезпечення максимальної енергоефективності також передбачено можливість встановлення інтелектуальних систем моніторингу споживання ресурсів, які дозволяють оптимізувати витрати на опалення, освітлення та вентиляцію у реальному часі. Такий підхід відповідає концепціям Smart Building і сталого розвитку.

1.6. Порівняльний аналіз із подібними проєктами в Україні

На тлі зростаючої потреби у паркувальних просторах в містах України все частіше реалізуються проєкти багаторівневих гаражів, зокрема — у поєднанні з комерційними чи сервісними функціями. Сучасна тенденція полягає у раціональному використанні території, особливо в умовах щільної міської забудови, де зберігається обмежена кількість вільних ділянок.

1. Київ, вул. Бастіонна — багаторівнева автостоянка з автосалоном “Атлант-М” (Volkswagen)

Цей об’єкт поєднує функції автосалону, сервісного центру та критого паркінгу. Будівля вирішена у стриманому функціональному стилі з акцентом на фасадне скління в зоні шоу-руму. Паркінг розрахований на понад 200 місць, має зручний заїзд із головної вулиці та окремі пішохідні входи.

Особливістю є поділ потоків: клієнти автосалону не перетинаються з користувачами паркінгу, що підвищує комфорт і безпеку.

2. Харків, просп. Гагаріна — багаторівнева стоянка з автомийкою та техсервісом Комплекс, збудований у 2018 році, розрахований на 150 автомобілів і має відкриту систему паркування з частковим накриттям. Архітектурно вирішений у сучасному стилі з використанням перфорованих металевих панелей як декоративного і вентиляційного елементу.

Проєкт демонструє ефективне використання вертикального простору у промисловій зоні, схожій за характером до львівської Торф’яної.

3. Львів, вул. Стрийська — багаторівнева стоянка ТЦ “King Cross Leopoldis”

Хоча це комерційний об’єкт із пріоритетом для торгового центру, структура паркінгу є показовою: 3 надземних і 1 підземний рівень, чітка навігація, автоматизовані системи контролю доступу. Паркінг інтегрований у загальну архітектурну концепцію будівлі. Проєкт демонструє важливість гармонійного поєднання інженерної функції з дизайнерськими рішеннями у великій міській структурі.

Порівняльні висновки:

- У всіх прикладах спостерігається прагнення до багатофункціональності — поєднання паркінгу з автосалонами, СТО, мийками чи ТЦ.
- Основна увага приділяється функціональній логіці руху (окремі в'їзди/виїзди, зонування пішохідних і транспортних потоків).
- Архітектурний стиль — мінімалістичний, техно- або індустріального характеру з елементами навісного фасаду, скління, металевих або перфорованих конструкцій.
- Усі проєкти реалізовані у районах з подібною до вул. Торф'яної містобудівною ситуацією — на межі промислових і комерційних зон.

У контексті львівської ділянки на вул. Торф'яній, реалізація подібного об'єкта є логічним кроком до осучаснення району та задоволення актуальних транспортних потреб. Поєднання гараж-стоянки з автосалоном дає змогу ефективно використати ділянку та сформувати архітектурно виразний акцент у середовищі з низькою стилістичною насиченістю.

Усі наведені приклади свідчать про зростання значущості багатофункціональних інфраструктурних об'єктів у межах міських утворень. Проєктований об'єкт може не лише задовольнити транспортну потребу, а й створити позитивний соціально-просторовий ефект для району.

1.7. Функціонально-планувальне рішення автостоянки

Об'єктом проектування є багаторівнева автостоянка загальною площею 24 913 м², що поєднує транспортну функцію з сервісно-обслуговувальною, адміністративною та рекреаційною. Просторове рішення базується на принципах функціональності, логіки переміщення, ергономіки та комфортного користування в межах міського середовища.

Планувальна структура автостоянки забезпечує логічну, зручну та безпечну організацію простору.

Основні функціональні зони включають:

- **Паркувальні майданчики** для легкових автомобілів;
- **Зони в'їзду/виїзду** транспорту, що оптимізують трафік і запобігають заторам;
- **Пішохідні маршрути та сходові клітки**, які гарантують безпечне пересування користувачів між рівнями та зонами автостоянки;
- **Ліфти** для вертикального транспортування користувачів і персоналу;
- **Автосалон**, інтегрований у структуру паркінгу, що забезпечує демонстрацію та продаж автомобілів;
- **Кафе та відпочинкову зону**, що створюють комфортне середовище для відвідувачів;
- **Рецепцію** — інформаційний пункт, що координує роботу всієї автостоянки;
- **Тамбур** — буферна зона при вході, яка забезпечує теплозахист;
- **Туалети (чоловічий, жіночий)** для відвідувачів;
- **Санвузол для персоналу**, розташований в адміністративній частині;
- **Складське приміщення** — для зберігання запасних частин, обладнання та господарських матеріалів.

Рациональне зонування, сучасні системи освітлення, вентиляції, а також зарядні станції для електромобілів забезпечують високий рівень комфорту, безпеки та енергоефективності.

Об'ємно-планувальне рішення автостоянки розроблене з урахуванням модульності та гнучкості, що дозволяє адаптувати простір до змінних потреб користувачів і забезпечує можливість майбутнього розширення або функціонального перепланування.

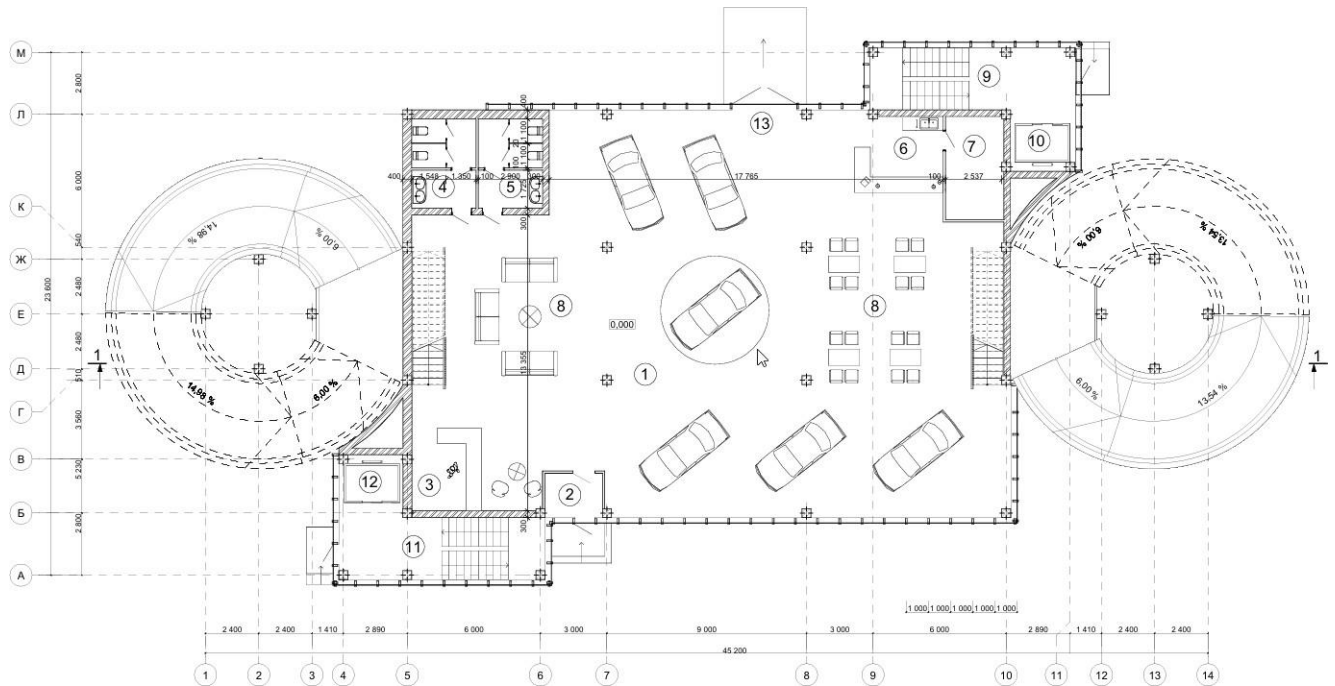

Рис. 2 ПЛАН НА ВІДМ. 0.000

Сценарії користування враховують різні типи користувачів: постійні відвідувачі автосалону, короточасні паркувальники, пішоходи з навколишніх районів. Простір проєктовано так, щоб жодна група не заважала іншим, а логіка переміщення залишалась інтуїтивною.

1.8. Об'ємно-просторові рішення

Об'ємно-просторове вирішення проєкту базується на поєднанні чіткої геометрії, відкритої структури та сучасної фасадної пластики, характерної для об'єктів транспортно-комерційної інфраструктури нового покоління.

Будівля багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном має композиційно збалансований об'єм — центральна частина з багаторівневим паркінгом фланкована двома вертикальними блоками зі скляним фасадом, що виконують адміністративно-комерційні функції. Загальна площа об'єкта становить 24 913 м².

Фасадне вирішення акцентує на контрасті матеріалів і текстур:

- Центральна частина паркінгу має перфоровані металеві панелі, що забезпечують природну вентиляцію та візуальну прозорість конструкції.
- Бокові об'єми (автосалон, рецепція, кафе) мають суцільне скління на повну висоту поверхів, що створює відчуття відкритості, легкості та візуального зв'язку інтер'єру з вуличним середовищем.
- Домінанта фасаду — вертикальна вставка з написом "PARKING" — підкреслює вхідну групу і виступає орієнтиром у міському просторі. Її темний колір і ритмічні елементи надають архітектурі виразності та завершеності.

Особливу увагу приділено плавним криволінійним елементам — спіральним рампам для транспорту, розташованим з обох боків. Вони не лише виконують функціональну роль вертикального сполучення між рівнями, а й стають важливою частиною візуального образу будівлі, додаючи динаміки і впізнаваності.

Загальна просторово-об'ємна концепція об'єкта:

- 6 поверхів — з чіткою горизонтальною композицією;
- відкрита структура паркінгу — забезпечує природне світло й повітрообмін;
- окремі об'єми для вертикального зв'язку — сходи, ліфти, сервісні вузли;
- функціональне зонування відбите в архітектурній композиції — кожна зона читається в об'ємі.

Формування фасаду базується на принципах сучасного мінімалізму та техно-естетики, із використанням функціональних матеріалів, що водночас виконують декоративну роль: скло, метал, перфоровані панелі. Такий підхід забезпечує баланс між технічним призначенням об'єкта та естетичними вимогами до архітектурного середовища міста.

Об'єкт не лише виконує інфраструктурну функцію, а й створює візуальний акцент району, формуючи сучасний архітектурний образ у межах промислово-комерційного простору Львова.

Крім функціонального наповнення, об'ємно-просторове рішення проєкту покликане створити впізнаваний образ, який може стати новою архітектурною домінантою району. Чіткі контури, ритміка фасадних елементів та їх поєднання з природними матеріалами формують нову естетичну якість у міському середовищі.

1.9. Ергономіка функціональних просторів проєктованого об'єкту

Проектowana багаторівнева гараж-стоянка з автосалоном сформована відповідно до сучасних принципів ергономіки, що передбачають максимально комфортне, інтуїтивно зрозуміле та безпечне користування простором.

Особливістю об'єкта є поєднання транспортної, комерційної та обслуговувальної функції, тому ергономічні рішення розроблялись з урахуванням різних груп користувачів — водіїв, пішоходів, персоналу, клієнтів автосалону, відвідувачів кафе, маломобільних осіб.

Паркувальні простори

- Ширина паркомісця проєктована згідно з чинними нормативами (2,5 м), що забезпечує безперешкодний вихід із авто.
- Маневрові проїзди мають достатню ширину для безпечного розвороту та руху — навіть для великих автомобілів.
- Рампи мають ергономічний радіус заокруглення, що дозволяє водіям здійснювати рух плавно й без зниження швидкості більше, ніж необхідно.

Вертикальні зв'язки

- Сходові клітки розташовані у логічно доступних точках, що скорочує час пересування та не створює перевантаження потоків.
- Пасажирські ліфти передбачені для зручного пересування відвідувачів і маломобільних осіб — забезпечено доступ на всі рівні без бар'єрів.

Автосалон

- Простір шоу-руму має відкриту планувальну структуру, що дає змогу вільно оглядати автомобілі з усіх боків, не порушуючи безпечну дистанцію між об'єктами.
- Ресепшн розташований при вході, у зоні візуального фокусу — це спрощує орієнтацію в просторі.
- Очікувальна зона (кафе, лаунж) облаштована м'якими меблями та зонами для зарядки гаджетів — відповідно до принципів тактильного та візуального комфорту.

Санвузли та побутові приміщення

- Планування забезпечує розділення потоків персоналу і відвідувачів.
- Санвузли мають достатню площу для комфортного користування, у тому числі окрему кабінку для людей з інвалідністю.

Навігація

- Ергономіка врахована на рівні навігаційних рішень: логічна структура, зрозуміле зонування, можливість легко орієнтуватись у просторі навіть для нових користувачів.
- Передбачено місця для встановлення інформаційних вказівників, що мінімізують час пошуку необхідної зони (вихід, ліфт, каса, санвузол тощо).

Додаткові ергономічні рішення:

- Антикорові покриття пішохідних маршрутів для безпеки у будь-яку пору року;
- Низькі борти або повна їх відсутність на входах/виходах для людей з візками;
- Звуковий комфорт досягнутий через застосування акустичних матеріалів у зонах з перебуванням відвідувачів (кафе, рецепція);
- Освітлення розраховане відповідно до типу приміщень: яскраве у зонах навігації й м'яке — у зонах відпочинку.

Таким чином, ергономіка в проєктованому об'єкті не лише покращує якість користування, а й підвищує загальний рівень безпеки, інклюзивності та сервісності, що відповідає сучасним вимогам до дизайну середовища.

Особливу увагу приділено емоційному комфорту — наявність озеленення, місць для очікування, доступу до світла й повітря робить простір сприятливим для перебування. Всі маршрути інтуїтивно зрозумілі, а критичні точки (входи, ліфти, рецепція) мають акцентне візуальне оформлення.

1.10. Інклюзивність та безбар'єрність

Архітектурно-планувальне рішення багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном на вул. Торф'яній у місті Львові передбачає створення доступного середовища для всіх груп користувачів, зокрема осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. В основі проєкту — принципи універсального дизайну та безбар'єрності. На кресленнях передбачено:

- Два ліфтові ядра, розташовані по обидва боки будівлі, що забезпечують вертикальну доступність між рівнями паркінгу, адміністративними приміщеннями та автосалоном.
- Пандусні підйоми спіральної форми, які слугують не лише для заїзду автомобілів, але при правильному проєктуванні можуть бути дубльовані зручними пішохідними маршрутами.
- Широкі коридори та проїзди, які дозволяють вільне пересування людей у кріслах колісних та батьків із візочками.
- Паркомісця для осіб з інвалідністю, які можуть бути розташовані ближче до ліфтових холів, відповідно до чинних будівельних норм.
- Санвузли, передбачені на відмітках 0,000 та +3,000, згідно з експлікацією, можуть бути адаптовані під потреби маломобільних осіб (розширені кабіни, наявність поручнів, зручне розміщення обладнання).
- Адміністративна зона та зона автосалону на плані першого та другого рівня мають відкриту, гнучку структуру, що дозволяє забезпечити логічну навігацію та уникнення перепон. Фасадна частина проєкту включає візуально помітне маркування входу до зони паркінгу (надпис PARKING), що може бути дубльоване піктограмами та тактильними табличками. Усі рішення відповідають положенням ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а також принципам зручності, безпеки та гідності кожного користувача.

Присутність таких елементів, як тактильна плитка, низькі пандуси, автоматичні двері й візуальні контрасти дозволяють забезпечити не лише фізичну, а й психологічну доступність простору, де кожна людина, незалежно від фізичних можливостей, може почуватися рівноправно.

ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНЕ ВИРІШЕННЯ

2.1. Художньо-композиційні складові громадського простору проєктованого об'єкту

Громадський простір, що формується навколо багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном на вул. Торф'яній у місті Львові, вирішено як комфортне та естетично наповнене середовище для відвідувачів і мешканців району. Композиція території враховує принципи функціональності, відкритості та зручності, поєднані з сучасними візуальними рішеннями.

Основна пішохідна зона перед головним входом до будівлі виконує роль громадського ядра. Її композиційним акцентом є декоративний фонтан, що розташований у центральній частині озелененої ділянки. Фонтан виконує не лише естетичну, але й просторово-композиційну функцію, навколо якої формуються зони відпочинку з лавками, деревами та кущами.

Також у межах громадського простору передбачено:

- МАФ, що гармонійно інтегрована у просторову структуру та забезпечує зручне транспортне сполучення з об'єктом.
- Систему пішохідних маршрутів і тротуарів, що забезпечують комфортне та безпечне пересування між паркінгом, автосалоном і громадськими зонами.
- Смітники, освітлення та покриття, підібрані згідно з загальним стилістичним рішенням об'єкта.

Особливим елементом композиції громадського простору є авторська автобусна зупинка у вигляді бджолиної соти, виконана у стилі біо-дизайну. Її форма натхненна природною геометрією сот — структурою, яка символізує впорядкованість, співпрацю та сталість. Органічні обриси та дерев'яна обшивка з натуральних матеріалів м'яко контрастують із чіткою геометрією основної споруди, формуючи візуальний діалог між природним і техногенним. Така зупинка не лише функціональна, а й формує емоційно тепле враження, сприяючи впізнаваності простору та комфорту очікування.

Зелені насадження — газони, декоративні дерева та кущі — не лише покращують естетику простору, а й виконують функцію зонування, захисту від сонця, створюючи затишну атмосферу для очікування чи відпочинку.

Загалом, громадський простір спроектовано як візуально впорядкована та функціонально зручна територія, яка доповнює архітектурну ідею основного об'єкта та формує завершене середовище сучасного міського простору.

Додатково враховано принципи емоційного зонування простору: центральна частина має більший ступінь відкритості та візуального руху, тоді як периферійні зони озеленення створюють відчуття захищеності та комфорту. Таке планування дозволяє адаптувати простір до різних сценаріїв використання — від очікування транспорту до неформального спілкування мешканців.

2.2. Кольорова гама та її вплив на середовище

Кольорова палітра, застосована у проєкті багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном у місті Львів на вул. Торф'яній, є важливим елементом візуального сприйняття архітектурного об'єкта й навколишнього громадського простору. Вона не лише формує цілісне художнє рішення, а й впливає на психологічний комфорт користувачів, орієнтацію в просторі та загальну атмосферу середовища.

Фасадна частина будівлі вирішена у стриманій природно-індустріальній гамі з переважанням коричневої акрилової цегли, графітових і сірих тонів, доповнених дерев'яними решітками та металопластиковими вікнами. Така палітра створює відчуття стабільності, сучасності та стриманої елегантності.

Коричневий колір у поєднанні з теплим деревом створює емоційно тепле, довірливе візуальне тло, що добре контрастує з прохолодними сірими площинами. Графітові вставки додають строгості та акцентують горизонтальні лінії фасаду, підсилюючи динаміку об'єкта.

Велика кількість скління забезпечує легкість композиції та візуальний контакт внутрішніх просторів із зовнішнім середовищем, що особливо важливо для відкритих громадських зон, таких як автосалон та рецепція. Прозорість фасаду підсилює відчуття доступності й прозорості функціонального наповнення будівлі. Кольорове оформлення території благоустрою підтримує концепцію гармонійного поєднання природних і нейтральних відтінків. Основу становлять зелені насадження різних відтінків — від світло-зеленого газону до насиченого темного листя дерев. Цей зелений масив виконує роль буфера, створюючи спокійне, природне середовище навколо архітектурного об'єкта та м'яко врівноважуючи геометричну чіткість споруди.

Центральним акцентом композиції громадського простору є фонтан, візуально підкреслений у планувальній структурі й підсилений контрастом між натуральним озелененням та жорсткими лініями мощення. Його кольорова палітра витримана у світлих, нейтральних тонах, що відбивають світло та створюють ефект відкритості. МАФ-зупинка виконана у мінімалістичному стилі з використанням світлих конструктивних матеріалів, які не домінують, а доповнюють композицію — завдяки прозорості й легкості вона органічно інтегрується у простір перед будівлею, не перевантажуючи його.

МАФ-зупинка виконана із дерев'яної вагонки на металевому каркасі, витриманої в теплих природних тонах — медовому, графітовому, сіро-коричневому, що асоціюються із бджолиною тематикою. У вечірній час зупинка підсвічується світлодіодними лампами, вмонтованими у внутрішні стінки, що створює ефект теплого світіння, подібного до внутрішнього життя вулика. Така кольорова і світлова концепція підсилює атмосферу затишку та безпеки в темний період доби. Мощення та проїзди витримані у сіро-графітових відтінках, що забезпечують візуальну нейтральність і виступають фоном для насиченішого озеленення, елементів дизайну та навігації. Така палітра не змагається за увагу, натомість підтримує функціональність і естетичну врівноваженість.

Загалом, кольорова гама в даному проєкті — це ретельно продумана система, де природні відтінки сприяють гармонізації середовища, нейтральні — забезпечують порядок і читаємість, а теплі дерев'яні акценти додають простору людяності й затишку. Такий підхід сприяє емоційному балансу, покращенню орієнтації у просторі та підвищує якість перебування користувачів на території об'єкта.

Підбір кольорів здійснювався також із урахуванням сезонної зміни вигляду середовища: навесні й влітку природні кольори насаджень створюють контраст і живий фон, восени — гармоніюють з оздобленням фасаду, а взимку — підтримують візуальну теплоту завдяки елементам дерев'яного оздоблення та підсвітки. Це сприяє формуванню постійного естетичного контакту людини з архітектурним об'єктом упродовж усього року.

3.1. Специфікація матеріалів громадського простору проєктованого об'єкту

Матеріали, що використовуються для благоустрою території багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном на вул. Торф'яна у м. Львів, підібрані з урахуванням довговічності, функціональності, естетичності та кліматичних особливостей регіону.

Дорога

Проїзди та паркувальні місця покриті асфальтобетоном із полімерними добавками, що підвищують стійкість покриття до зношування, температурних коливань і механічних навантажень. Основа виконана з щебенево-піщаної суміші товщиною 25 см для забезпечення стабільності і довговічності.

Тротуар

Пішохідні доріжки облаштовані бетонною фігурною плиткою світло-сірого кольору з протиковзким рельєфом, що забезпечує безпечне пересування у будь яку погоду.

Плитка стійка до механічних пошкоджень і легко очищається.

Мощення

Центральні площі та зони відпочинку оздоблені декоративним архітектурним бетоном з дрібною фракцією світлого тону, що підкреслює сучасний дизайн простору та забезпечує високу міцність.

Газон

Використовується багатофункціональний газонний комплекс із багаторічних засухотривких трав, які не потребують частого поливу і мають високу стійкість до кліматичних умов Львова.

Дерева

По периметру ділянки висаджені великі листяні дерева (дуб, клен) для створення природної звукоізоляції від автомобільного шуму. Відстань між деревами та будівлею становить не менше 5 метрів, що захищає конструкцію від пошкоджень корінням.

Паркомісця

Автомобільні стоянки мають асфальтобетонне покриття з полімерними добавками. Маркування паркомісць здійснено фарбою, стійкою до ультрафіолету і вологи, що забезпечує тривалий термін служби.

Кущі

В озелененні застосовані декоративні кущі (спірея, барбарис, дерен) середньої висоти 40–60 см, підібрані з урахуванням стійкості до місцевих кліматичних умов і мінімальних вимог до догляду.

Альтанка

Альтанка виготовлена з металевого каркасу з антикорозійним покриттям та дерев'яного оздоблення з термообробленої деревини.

Покрівля — металочерепиця, що забезпечує довговічність і захист від атмосферних опадів.

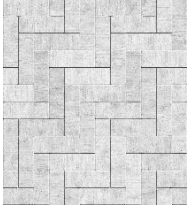
Ліхтар

Освітлення території здійснюється енергоефективними LED-ліхтарями із сенсорами руху, встановленими на металевих стовпах висотою від 3 до 5 метрів. Світло тепле, рівномірно розподілене, забезпечує безпеку в темну пору доби.

Обрані матеріали забезпечують не лише технічну надійність і тривалий термін служби, а й відповідають сучасним вимогам до екологічності та стилістичної адаптивності.

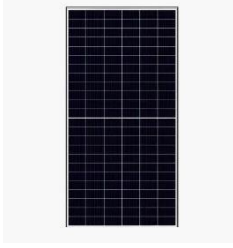
Наприклад, архітектурний бетон дозволяє реалізовувати авторські композиційні рішення, а натуральна деревина у меблях підсилює відчуття тепла й гармонії в зоні очікування.

3.2. Розрахунок вартості мощення

№ поз.	Позначення	Назва	Вартість за 1 м ² , грн	Площа, м ²	Вартість за всю площу, грн
1		Асфальтобетон з полімерними добавками	715	51,46	36 793,9
2		Тротуарна плитка Планета РС Цеглинка 100x200 60мм	620	2 211,02	1 370 832,4
3		Архітектурний бетон Baumit	385	1 498,29	576 841,65
4		Рулонний газон gazon-universalny- dnipro	105	2 616,73	274 756,65
Всього				6 377,5	2 259 224,6

Загальна вартість мощення відповідає середньоринковим цінам на аналогічні роботи у Львові станом на 2024 рік. При цьому застосування довговічних матеріалів дозволяє уникнути частого ремонту в майбутньому, що зменшує експлуатаційні витрати.

3.3. Розрахунок вартості освітлення

№ поз.	Позначення	Назва	Вартість за одиницю, грн	Кількість	Вартість за всю кількість, грн
1		Ліхтарний стовп Y на два LED світильники	13 500	27	364 500
2		Вуличний світильник Goldlux 320001 Tokio E27 1x12W IP54 GR	1441	32	46 112
3		Сонячна батарея 650Вт / Solar PV panel 650W, BIFACIAL Hi-MO 9, LR7-72HYD-650M, LONGi	4013	12	48 156
Всього				71	458 768

Використання енергоощадних технологій в освітленні дозволяє щорічно знижувати витрати на електроенергію на 20–30% порівняно зі звичайними системами. Вуличне освітлення також відповідає нормам щодо безпеки пересування в темний час доби для всіх категорій користувачів.

3.4. Розрахунок вартості рослин

№ поз.	Позначення	Назва	Вартість за одиницю, грн	Кількість	Вартість за всю кількість, грн
1		Дуб звичайний	195	7	1 365
2		Клен гостролистий Глобозум	2900	5	14500
3		Клен японський Acer palmatum	4255	19	80 845
4		Спірея сливолиста "Plena"	175	23	4 025
5		Барбарис Тунберга Дартс ред	250	20	5 000
6		Дерен білий Елегантіссіма	160	25	4 000
Всього				99	109 735

ІННОВЦІЙНІСТЬ ТА ЕКОЛОГІЧНІСТЬ БУДІВЕЛЬНИХ ТА ОПОРЯДЖУВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

4.1. Застосування інноваційних та екологічних матеріалів у дизайн-проекті

У проектуванні багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном на вул. Торф'яна у м. Львів особливу увагу приділено впровадженню сучасних інноваційних та екологічно безпечних матеріалів, які сприяють зниженню негативного впливу на довкілля та підвищенню енергоефективності будівлі.

Одним із ключових елементів є використання сонячних батарей, розміщених на покрівлі та у віконних прорізах верхніх поверхів. Ці панелі забезпечують об'єкт частково автономною електроенергією, що зменшує споживання енергії з міської мережі та скорочує викиди вуглецю.

Для конструктивних елементів застосовується монолітний залізобетон з високою енергоефективністю та тривалим терміном експлуатації. Використання безригельних перекриттів дозволяє скоротити витрати матеріалів та оптимізувати простір, зменшуючи при цьому об'єм будівельного сміття.

В оформленні громадського простору використовуються газонні покриття, стійкі до змін клімату, які не потребують частого поливу. Це дозволяє зменшити використання водних ресурсів та витрати на догляд. Також для озеленення обрані дерева великого розміру, які не тільки створюють тінь та природну шумоізоляцію, а й покращують мікроклімат ділянки.

Пішохідні зони викладені бетонною фігурною плиткою з високим коефіцієнтом зчеплення та зносостійкістю. Обраний матеріал є довговічним, легко піддається переробці після демонтажу, а також не містить токсичних домішок.

Урни та лавки на території виготовлені з антивандального металу та термообробленої деревини, яка просочена натуральними оліями замість хімічних лаків. Це забезпечує безпечність для користувачів та довговічність елементів без шкоди для довкілля.

Загалом, проєкт орієнтований на стале проектування: застосування локальних матеріалів, енергоефективних технологій, зниження витрат ресурсів під час експлуатації та комфортне середовище для користувачів.

Інноваційний підхід реалізовано і в підходах до сортування та утилізації відходів — у межах території передбачені роздільні смітники для пластику, скла та загальних відходів. Крім того, зменшення бетонованих площ на користь зелених зон дозволяє покращити інфільтрацію дощових вод і зменшити навантаження на зливову систему міста. У поєднанні з використанням локальних постачальників матеріалів це знижує вуглецевий слід об'єкта.

За сукупністю рішень проєкт відповідає принципам сталого розвитку та може бути адаптований до сертифікації за екологічними стандартами (наприклад, національна система «Зелений стандарт» або європейські аналоги типу BREEAM).

Висновок

У процесі розробки дизайн-проєкту багаторівневої гараж-стоянки з автосалоном у м. Львів, вул. Торф'яна, було вирішено комплексне завдання — поєднання функціональності транспортного об'єкта з якісним та комфортним громадським простором. Проєкт передбачає ефективну організацію автомобільного паркування, раціональне планування автосалону та використання території з урахуванням ергономіки, безбар'єрності та сучасних архітектурних рішень.

Важливою складовою стало впровадження інноваційних та екологічних матеріалів, зокрема сонячних батарей, енергоефективних віконних конструкцій, натуральних матеріалів у благоустрої та озеленення території. Це не лише зменшує екологічне навантаження, а й підвищує енергоефективність та довговічність об'єкта.

Проєктне рішення враховує сучасні урбаністичні підходи, створює безпечний, доступний та візуально привабливий простір, який гармонійно інтегрується в міське середовище. Просторова організація території підкреслює зручність навігації, логіку руху транспорту та пішоходів, а також забезпечує належні умови для відпочинку та очікування.

Таким чином, розроблений дизайн-проєкт не лише відповідає функціональному призначенню споруди, а й демонструє принципи сталого розвитку, інклюзивності та адаптації до сучасних вимог урбанізованого простору.

Окремої уваги заслуговує впровадження елементу біо-дизайну — МАФ-зупинки у формі бджолої соти, яка втілює концепцію сталого розвитку та створює виразний образ архітектурної деталізації у міському середовищі.

Таким чином, виконаний дизайн-проєкт демонструє не лише реалізацію завдань, поставлених на початку дослідження, а й потенціал до масштабування таких рішень у інших частинах міста. Його приклад може стати моделлю для подальшого розвитку інфраструктурних об'єктів у Львові та Україні загалом. Враховуючи високий рівень адаптивності, просторової логіки й соціальної орієнтованості, об'єкт може бути інтегрований у ширшу концепцію сталої урбаністики майбутнього.

Список використаної літератури

1. Арнхейм Р. Мистецтво і візуальне сприйняття. – Київ: Основи, 2020.
2. Чепелик В.В. Дизайн середовища: основи композиції та проектування. – Київ: Ліра-К, 2021.
3. Сухобрус О.О. Основи ландшафтного дизайну. – Харків: ХНУМГ ім. Бекетова, 2020.
4. Коваленко О.П. Благоустрій територій: методи, прийоми, матеріали. – Львів: ЛНАМ, 2019.
5. Пучков А.А. Архітектура і місто: сучасні концепції. – Київ: НДІТІАМ, 2021.
6. Хан-Магомедов С.О. Композиція в архітектурному просторі. – Москва: Стройиздат, 2018.
7. Кірсенко І. Дизайн урбаністичного середовища // Вісник НАОМА. – 2022. – №1(59). – С. 33–38.
8. Вороніна Т.О. Місто як середовище: концепції формування міського простору // Дизайн середовища. – 2021. – №2. – С. 42–49.
9. Журнал “Landscape Architecture & Urban Design”, №3, 2023.
10. Онлайн-ресурс: ArchDaily – міжнародний портал сучасної архітектури та дизайну <https://www.archdaily.com>